

czánkban, évi bére 70 font azért mert a templomnak harangja is van és vasárnaponként irtózatosan kondul. Mindenesetre Sept. 27.-dike előtt kell házat fogadni, később nehéz találni, mert akkor van a negyedév.

Vilma jól van. Isten Veletek. Hived

PULSZKY F.

72.

Genf, 1859 július 31.

KÖSSUTH IRÁNYINAK EGY SZEMERE BERTALAN CIKKÉRE ADANDÓ VÁLASZ TÁRGYÁBAN.

Sk. levél aláírás nélkül; O. L., N. M. Kossuth-ir.

(Hotel du Rhone)

Kedves Barátom,

A német hirlapok csipős támadásaiból látom, hogy mai napig sincs desavouirozva azon koholt proclamatio, melynek desavouirozása iránt még Genuában rendelkezünk volt. — Szarvady minden kíséret nélkül át küld nekem egy metszetet a Kölni Zeitungból, Szemere Bertalan egy hosszú epe ömlésével, melyet én ugyan nem olvastam végig, de kezdetére vetvén szememet látom, hogy szintúgy ama koholt proclamatoria van építve.

Nagyon sajnálom, hogy az elrendelt desavouirozás meg nem történt. Nem tudom kinél van a mulasztás, de mondhatom, hogy igen rosszul esik az, mert midőn a reánk nehezedő szerencsétlenségben egyedüli vigaszom az, hogy óvatosságom által a hazát egy elhamarkodott felkelés hasztalan vérözönétől mentettem meg; — akkor bizony nem jól esik az embernek azzal vádoltatni, hogy éppen én akartam a nemzetet ama vérözönbe bele sodorni, 's hogy a baj csak az által hárítottatott el, hogy a nemzet nem hallgatott szavamra.

Szarvady annyi sok lappal lévén összeköttetésben egy határozott, positive „dementi“ által egyszerre el vághatta volna a szint oly boszantó, mint ügyünkre nézve káros pletyka fonalát.

Sajnálom, hogy nem tette, de mert nem tette, azt hiszem formászerűbb alakban 's aláírással ellátva szükség a mulasztásnak pótoltatni.

Erre önt vagyok bátor megkérni, tisztelt barátom, Önt, azért, mert az ügyvezetésbeni részvéte Önnek mind a szükséges tekintélyt megadja, mind illetékességet nyújt a felszólalásra.

Kérem tegye meg.

Felszólalásának egy tekintélyes Francia lapban, azon kívül a Kölner Zeitungban kellene történni. — Az angol lapokról gondoskodandom.

Kivánnám, hogy ne csak a tény meghazudtolására szorítkozzék, hanem tegye hozzá azt, hogy nem csak semmiféle proclamatiót, felhívást, felkelési felszólítást Nemzetünkhöz nem intéztem, sőt inkább a hazában ben minden lehető lépéseket megtettem arra, hogy a Nemzet békén maradjon mind addig, mig az oly váratlanul véget

ért háborút az események logikája Magyar országra ki nem terjeszti. Kün pedig a háborús hatalmakkal érintkezéseimben Magyar Országnak a háborúbani részeltetését olly feltételekhez 's olly biztosítékokhoz kötöttem, mellyek, ha a háború folytában teljesedésre jutnak, hazánk függetlenségének helyre állítását, emberileg szólva, bizonyossá teendették, ha pedig a háború a kikötött feltételek teljesedésébe vétele előtt berekesztetnék, legalább azt biztosították, hogy Magyar ország egy elhamarkodott felkelés szerencsétlenségétől megóva maradjon, 's jövődjöje szó ígéretekre épített illusióknak ne essék áldozatul.

Az ezen garantiákhoz elteríthetlen ragaszkodás annyira politikájához tartozott, mind az Olaszthonban, a szövetséges hatalmak sanctiója alatt működött Magyar Nemzeti Igazgatóságnak, mellynek elnöke valék, mind nekem különösen, hogy távol attól, hogy a Magyar Nemzethez felkelésre buzditó akár minemű direct vagy indirect felszóllítást bocsátottunk volna, még csak az Osztrák hadsereg Magyar Contingenséhez sem intéztünk, sem Kossuth, sem az igazgatóság semmi nemű felhívást; úgy hogy a már öt zászlóaljra szaporodott magyar had csapat szorosan a haza szolgálatjára önként vállalkozott hadi foglyokból organisáltatott; — a haza felszabadításának zászlaja alá sorakozásra való felhívás — a fent említett politikával öszhangzólag: az eseményeknek az általunk kívánt biztosítákok irányábani tovább fejlődésüktől függesztetvén fel, — elannyira, hogy még azon proclamatio is, melly Klapka tábornok egyedüli nevében a Magyar Hadsereghez intézett gyanánt jelent meg a hirlapokban, csak feltételes tervezet volt, melly nem érett meg a megállapítás fokára, 's nem csak az Igazgatóság határozata ellenére, hanem magának Klapka tábornok úrnak is tudta és megegyezése nélkül csempészetileg (subreptitieuement) talált utat a nyilvánosságra.

Azért is: midőn legpositivabb tudásomnál fogva kijelentem, hogy sem Kossuth maga, sem az elnöklete alatt működött bizottmány sem a Magyar Nemzethez, sem a Magyar hadsereghez semminemű proclamatiót nem intézett, 's a hirlapokban neki vagy az Igazgatóságnak tulajdonított minden proclamatiokat koholmányoknak nyilatkoztatok, egyszersmind nem vélek indiscretiót elkövetni, midőn positiv tények alapján kijelentem, hogy legalaposabb reményeink színt olly váratlan, mint motiválatlan meghiusulásából eredett méltó hazafiúi fájdalomnak közepetté mind K. mind a kik vezérlete alatt vele együtt működének, vigasztalásunkat abban találjuk, hogy ha nem sikerült is ez uttal hazánk függetlenségének helyreállítását eszközölnünk, legalább a K. vezérlete alatt követett óvatos politikánk hazánkat egy elhamarkodott felkelés roppant szerencsétlenségétől megmentette, úgy hogy egyenesen annak lehet köszönni, hogy nem Magyar ország lőn az áldozat, mellynek árán a háború Olasz országban berekesztetett.